

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-58.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

A trónörökös.

Trónörökösnek cimezzük Ferenc Ferdinánd főherceget. A törvényben megállapított trónörökös rendje szerint atyjának, Károly Lajos főhercegnek halála után őt illeti meg a cím is, a jog is.

látván daliás, természetes alakját, nem is kétkelhetünk ebben. De ha nem volt beteg, hát akkor miért híresztelték annak? Értse, a ki tudja.

Aztán beszélték és írták róla, hogy zárkózott természetű, hogy nem igen törődik a rá váró hivatással, sem ennek roppant jelentőségével.

igazi teljességének megismerését. Ez már azután azoknak a hibája, sőt több: vétké, kik őt a magyar közéletbe bevezették, de ennek a közéletnek csak az egyik oldalát mutatják meg.

Ha a trónörökös maga zárkózott el a függetlenségi párt elől, vétné önmaga ellen, és vétné a nemzet közfelfogása ellen; de mert a kormányunk zárja el azt előle, a kormányunkot véli a trónörökös és egyben a nemzet ellen.

Horánszky felszólalása.

Horánszky Nándor mai felszólalása a pápi igazgatás korlatozása tárgyában élénk feltűnést keltett s a néppártot s néhány lapangó klerikáit kivéve, az egész parlament jó hatást tett. Ily irányú, valósággal szabadelvű észletről tanuskodó komoly felszólalásra valóban szükség is volt már azon férfiak részéről, kik egykor a nemzeti párt-hoz tartoztak.

A rejlőtelenség tehát oszladozni kezd, s a mi alóla kibontakozik: a trónörökös igazi egyénisége, eloszlatja nemzetünkben azt a kegyetlen emésztlő nyugtalanságot is, a mi fogva tartotta és gyötörte nemzetünk kedélyét.

Thaly Kálmán mai közbeszólása. Olay Lajos függetlenségi képviselő tegnapi beszéde s az ennek folytán előállított helyzet elvégre megszűntette a függetlenségi párt némely elemei s a néppárt közeli pajtáskodását s a két párt közti viszonyt teremtett, mely a két párt által vallott elvek s követelt irány természete szerint egy-

dől helyes s melynek megszűnni sohasé is kellett volna. Ez új viszony abból áll, hogy a függetlenségi pártnak teljes bizalmatlansággal kell megfigyelni, ellenőrizni s ha kell, hatálytalanná tenni a néppárt minden cselekményét.

E látzat s az erre alapított minden fölfevés ellen tiltakozunk. Thaly alelnöke s oszlopok tagja a függetlenségi pártnak s ezen kívül nagy érdemű és nagy tekintélyű férfiú a nemzeti tudományosság terén, nevével korszakos műhöz van köve s rendületlen elvű és hűségű tagja volt a függetlenségi pártnak mindenkor.

Budapest, május 2.

A „Magyarország” mai számában a függetlenségi párt bejelentésétől kezdve a közéletben a függetlenségi pártot egy kalap alá huzni az Ugron-párttal. Két különböző dolgot az. A mullok arra kérétek, ne védje a kormánypártot. Most arra kérjük, ne védje a függetlenségi pártot. Mert attól tartunk, hogy egyiket a másikkal gyakran össze fogja tévesztetni s ebből nem a függetlenségi pártnak lesz a haszna.

A kiegyezés ügye.

A még mindig vajdó kérdésről a N. Fr. Pr. ma ideérkezett száma hosszú tudósítást közöl Budapestről keltve, mely a következőképen hangzik: Budapest városánál — imárá ez irányban még mindegyik nem határozott a kormányok — hogy a kiegyezési kérdésben tárgyalni fognak és pedig tekintettel az udvar gödöllői tartózkodására, itt Budapestben, a hol határozatlan tagadják, hogy ezek a tárgyalások a kiegyezés részleteire vonatkoznak, mert ezeket, a mennyiben a két kormány eddig ismeret javaslataiban formulázta voltak, véglegesen megállapítottak tekintik és ezeknek a tárgyalások magyar részről beleegyezni nem akarnak.

Szél Kálmán tudatja, hogy teljesen akceptálja az eddigi kormányoknak a kiegyezés ügyében elfoglalt álláspontját s el fogja adni a megállapodásukat, de visszautasítja az ischli klauzulát, mert az ellenkezik az 1867. évi XII. t.-cz. szellemével. A

magyar miniszterelnök ismétlen kijelentette, hogy a két ország vám- és kereskedelmi szerződése tekintetében nem akarja elhagyni a kiegyezési törvényt mint alapot s hogy azért minden lehetőleg fog követni, hogy a kiegyezés mind a két országban parlamentáris uton jöjjön létre.

Főleliti a lap, hogy a magyar fővárosban nem ismeretes, hogy az osztrák kormány a kiegyezés peremalásának elejébe fejében a magyar kormányhoz intézett jegyzékeiben minő követelésekkel állott elő. Csak azt vélik itt tudni, hogy a bankszabadság meghosszabbításának és az ezzel összefüggő ügyek tekintetében az osztrák kormány aggodalmakat táplál a miatt, hogy a vámszövetség és bankszabadság különböző időben járna le.

Ezzel szemben azonban Budapestben így argumentálnak: A mikor az osztrák kormány minden áron azon van, hogy a közgazdasági tekintetben szükséges szünetelt a bankszabadságra nézve megrovidítse, holott lehetséges volna annak hosszabb időre való stabilizálása, ez oly kérdés, melynek itt nem tulajdoníthat az a döntő jelentőséget, mint annak a körülménynek és alapvetőnek, hogy az államháztartás klauzula nem lehetett alapvető diszpozíciója a megállapodásoknak, minthogy ezt a klauzulát utólag és a javaslatok keretén kívül csatolták hozzá a kiegyezési javaslatokhoz, teljesen eltekintve attól, hogy ezen megállapodás a magyar kiegyezési alaptörvénnyel összhangzásba nem hozható. A menünyi a kormányok eddigi szigorúan titkolt eszmészerzőjéről tudni lehet, az nem vonatkozhatott a kiegyezési részletekre, hanem azoknak teljes komplexumára és arra, hogy a kiegyezés a magyar parlamentben miképpen lesz letárgyalható.

A lap ezután kiszámítja, hogy tekintettel a magyar parlament munkafeladataira, valószínűleg május utolsó hetében fog megnyitni az új ülésszak és ekkor megy bele a magyar képviselőház a kiegyezési kérdések tárgyalásába. A lap ebből azt következteti, hogy most már tarthat nagyon sokáig az a titokzatosság, a melytől a két kormány eddigi megállapodásait a miniszteri irókákban őrzik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 2-án.

A szöveg-szakasz felett való vita még mindig nem ért véget, noha ma is nem kevesebben, mint nyolcezer mondták el róla véleményüket, s szíves kitarással, bár nagyon is különböző színeivel, küzdöttek egy eleme, mint mellette. A harez egyenlenségét teletle kirívóvá tette az a körülmény, hogy míg a támadók csak tíres frázisokat puffogtattak, melyeknek még az az előnyük sem volt meg, hogy legalább tetszést formában jelentek volna meg, addig a védők a súlyos és alapos érvek egész tömegével állottak ki a sikra és szinte jászva verték vissza a különbözőben is gyámoltalan támadást.

A néppárt, mely a vitát kezdte, három gyenge legényt állított a gátra: Meszlényi Pált, az öreg Juris Mihályt és az ordögös Major Ferencet, a kinek megvan az a ritka tulajdonsága, hogy mindenhez hozzájárul, különösen pedig olyan dolgokról szeret beszélni, a mihez a legkevésbé ért. A triumvirátus nem sok vizet zavart, de arra legalább jó volt, hogy alkalmat adott a képviselő-

NEMES HAZUGSÁG.

— FRANCZIA REGÉNY. — 15

A fiatal tengerész megkönyebbült ségében minő egy vezeklés bizalmasa; de másmár már újra fölébredt a bizalmatlansága, csak hogy most más utra tért. Nem a házból volt az ellenség, kívül rajta kellett keresnie. Ismét szóba hozta a tervezett utazást.

Nem láthatom némi nyugtalanság nélkül, hogy magaddal viszed Lila-t, mondta a sógorának, nagyon vékonyka, nagyon gyenge még az édes kicsike! Azután meg, ha jól értem, távol-letted hosszú időre terjed majd, mert a bánat nem mulik el néhány hónap alatt. . . . Miért ne hagynád valamelyik zarádában a de Lézines cousinesok és Fourneron néni felügyelete alatt? Jól gondolod, jól tanítanak, jól nevelnek, te pedig szabadon járhatnál kelmetel, nem terhelnének azok a gondok, a miket egy gyermek okoz.

De Ferdinand föllázadt. — Nem, nem, — felelte hevesen, nem, való! el tőle; százsztora jobb szeretik itt maradni, bárha meg is ő a szomorúság. Ismétlen néked, Philippe, szeretetemenk ő az egyetlen tárgya, ő az egyetlen drágaságom, az a kivel az elhúzza köt; ha ő nem volna, öngyilkos lennék. Azután nyugodtabb hangon folytatta: — Miért ne vennék mellé egy nevelőnőt, a ki mindenüvé elkisérte minket, jószívú, művelt lélekűt, a ki egy szótól olyat, a ki képes szeretni, oktatni és fölnevelni a gyermeket? Philippe megkérdezte: — Talán mi kisméltél valakit erre a fontos állásra? Minden gyanuja visszlért.

Gróf Károlyi Gábor följegyzései.

Közi: Eötvös Károly. XII. közlemény.

A nagy por és a homály dacára is azonnal észrevettem Deuchmann szokását, mert kutyám után visszazétem s a csatoma nyilásának világánál jól láttam, hogy mögöttem már se Deuchmann, se kutyá, se arab nincs. Kialtoztam Deuchmann után; hivatam, hogy jöjjön utánam. Nem jött.

Mi szerencsésen leértünk a piramis fenekére, a nagy termékek s ezeket összejártuk. Nem találtunk mi semmi különös megjegyezni való. Se rajzok, se képek, se szentírások, se mumiák. Ha volt is valami valaha e termekben: azt már bizonyára századok előtt ellopattak innen. Ha nem látogató-jegyeket találtunk eleget. Meg is néztünk néhányat. Egyet kivéve, mind angol nevet mutatott. Az az egy volt német. Kétségtelem német is sok járt már itt, de a piramis-látogatók túlnyomó része mégis csak angol. A termek fala, a mint én megéltethem, ép oly természetű s ép oly alakra kifarragott kövekből áll, mint az óriási építmény lépcsőzetes külseje. A nagy kövek ereszleteinél, a mint egymáson fekszenek, apró nyílások vannak. E nyílásokban is sok látogatójegy volt találtunk.

Egy látogató jegy új házásoké, nászutazóké lehetett. Férfi- és nőnév együtt s az volt írónál rá írva: „mi itt a mélységben vagyunk, de azért mégis a menyországban vagyunk.” Kék írónál idegen irással utána volt írva szintén angolul: „jőjjenek csak önök ide vissza tíz év múlva.” Bizonyosan valami elkieseredett házas fél írhatta oda. — En is visszateltem a látogató jegyet előbbi helyére.

Más nyilásokban találtunk ki a napvilágra, nem azon, a melyen jöttünk. A kimeneti nyilás sokkal kényelmesebb járás-kelést engedett. Medor már ott várt. Mintha tudta volna, hogy ott fogunk kijönni. Deuchmann barátunk még mindig dühösködő állapotban volt. Bizonyosan az iratózó hószág volt igazoltságának oka. Arca vörös és kék. Nyaka duzzadt. Izadt keservesen. Fején fejt volt, mint nekünk is s az a fejt egy ószeszugorodott az izadságszél, hogy úgy állott feje bubján, mint némely szent képen szűz Mária fején a korona. Kérdeztem, miért boszankodik? Csak Medor kutyámát szída, ez ijesztette meg, ezt okolta azért, hogy a piramis belsejébe nem jöhetett. Nem is tudott szegény kutyámmal többé kibékülni soha. Teltünk több kirándulást is, melyről irni nem akarok. A Sznfksz furcsa hatást tett rám. Erről sok képet és rajzot láttam már sebbnél szebbet. E rajzok sajtóságos komoly benyomást tesznek az emberre. A festők és rajzolóik igazán remekelnek, annyi hangulatot csinálnak a rajzon s annyi hangulatot keltenek az emberi képzeletben. A Sznfksz! Az örök rejtlő! A négy-öt ezer év előtti emberek és történetek tanuja! A ki lát-hatta volna már Mózeset is és Józsefet is, ha Mózes és József valaha ott jártak volna. Arab vezetőink mohamedánok voltak, de azért a zsidó szent-könyvekből, az ó-testamentomból okoskodtak s annak egyiptomi történetét mesélgették. Bizonyosan a vakbuzog angolok kedvéért beszél-gyos s talán minket is angolnak néztek. De sokak beszéltek a nagy laraokról is. A mit maga csupán a Sznfksz tudhatott volna: azt nekünk mind el akarták felesegní. Szóval a Sznfksz, ha képeken látjuk, az ábrázoló és vallásos komoly hangulat érzését kelti bennünk. Ha pedig természetben látjuk: akkor szürke futó homok-buckák közt fekvő szürke idomlatlan kődarabot látunk, mely se szól, se beszél, se nem mutat semmit, melyre ráképezljük, hogy emberfej alakja van, de se szemé, se orra, se füle, se szája, se álla, se nyaka. — Hát ez az a híres Sznfksz? — Az én arabom halkabb és mélyebb torokhangon beszélt, mintha valami szentségről beszélt volna. Aztán én a Sznfksz megind mő alakjának ellátás, itt meg el akarták vendim hiteni, hogy férfi alakja. Azt kérdezte arabom, nem akarok-e emlékül egy darabka követ venni a Sznfksz testéből? Nem szabad ugyan — ugymond — belőle letörni, de ő azért jó baksisért szerez nekem. Mutatta is kis kalapásgát, melylyel majd letört volna egy dő nagyágusát. — Nem kell nekem arabus barátom, ingyen se. No hiszen, ha mi minden híres épületből, a merre jártunk, egy tarisznya emléket akartunk volna elhozni: hajóval szállíthatunk volna Európába. Kairóból Alexandriába mentünk vissza s ott felkésztültünk a szíriai és palestinai utazásra. Ide már több előkészület kellett, mint Algírba, pedig itt vadászni se akartunk. Itt nem a vad állatok, hanem a vad fanatikus felekezetek s a rablók válhattak veszélyesebbé ránk nézve. Alexandriában alkalmas dragománt fogadtunk s vele írásos szerződésre léptünk. Negyvenöt napra szabtuk Szíria és Palestina beutazását s szerződésünk ennyi időre szőlt. Ellátás, vezetés, személyi és vagyoni biztonság — mindez a dragomán feladata volt. Ő tartozott gondoskodni menedékelekről a török hatóságok, a felekezeti főemberek s a rablófőnökök ellenében. Ő volt a tolmács is minden nyelven. Utí készletünket röviden el kell mondanom. Ugy utaztunk, mint hajdanában Árpád apánk vagy Batu kán.

Horánszky felszólalása.

Horánszky Nándor mai felszólalása a pápi igazgatás korlatozása tárgyában élénk feltűnést keltett s a néppártot s néhány lapangó klerikáit kivéve, az egész parlament jó hatást tett. Ily irányú, valósággal szabadelvű észletről tanuskodó komoly felszólalásra valóban szükség is volt már azon férfiak részéről, kik egykor a nemzeti párt-hoz tartoztak. S ily irányban nyilatkozik tán legilletékesebb volt Horánszky, az egykori nemzeti párt elnöke. Az ő felszólalása azonban természetesen nem zárja ki annak célzóságát, hogy ily irányban való felszólalásra gróf Apponyi Albert is ragadja meg a legelső ki-nálkozó alkalmat. A volt nemzeti párt tagjai előtt bizonyára nem titok, hogy bennük a közvélemény bizonyos ösztöne a szabadelvű párt keblében kepződő valamely új alakulásnak magvát látta, mely klerikális rokonszenvéinél fogva valamikor veszélyese válhatott volna a szabadelvű és nemzeti haladás ügyére. Horánszky mai felszólalása az efféle aggodalmakat egyelőre megszűntetni alkalmas volt, sőt még ezen felül megerősítte azt a reményt, hogy efféle alakulást Horánszky s nézete és érzelmetársai előmozdítani nem akarnak és nem tognak. Bármily áthidalatlan politikai úr van köztünk s a kormánypárt és a most már kormánypártivá lett nemzeti párt között: Horánszky mai felszólalásának érdemére és súlyára fel kellett hívunk olvasónk figyelmét.

Thaly Kálmán mai közbeszólása.

Olay Lajos függetlenségi képviselő tegnapi beszéde s az ennek folytán előállított helyzet elvégre megszűntette a függetlenségi párt némely elemei s a néppárt közeli pajtáskodását s a két párt közti viszonyt teremtett, mely a két párt által vallott elvek s követelt irány természete szerint egy-

Budapest, május 2.

A „Magyarország” mai számában a függetlenségi párt bejelentésétől kezdve a közéletben a függetlenségi pártot egy kalap alá huzni az Ugron-párttal. Két különböző dolgot az. A mullok arra kérétek, ne védje a kormánypártot. Most arra kérjük, ne védje a függetlenségi pártot. Mert attól tartunk, hogy egyiket a másikkal gyakran össze fogja tévesztetni s ebből nem a függetlenségi pártnak lesz a haszna.

A kiegyezés ügye.

A még mindig vajdó kérdésről a N. Fr. Pr. ma ideérkezett száma hosszú tudósítást közöl Budapestről keltve, mely a következőképen hangzik: Budapest városánál — imárá ez irányban még mindegyik nem határozott a kormányok — hogy a kiegyezési kérdésben tárgyalni fognak és pedig tekintettel az udvar gödöllői tartózkodására, itt Budapestben, a hol határozatlan tagadják, hogy ezek a tárgyalások a kiegyezés részleteire vonatkoznak, mert ezeket, a mennyiben a két kormány eddig ismeret javaslataiban formulázta voltak, véglegesen megállapítottak tekintik és ezeknek a tárgyalások magyar részről beleegyezni nem akarnak.

Mmmi... Kók... EK... avával... ivatálában.

Gróf Károlyi Gábor följegyzései. Közi: Eötvös Károly. XII. közlemény. A nagy por és a homály dacára is azonnal észrevettem Deuchmann szokását, mert kutyám után visszazétem s a csatoma nyilásának világánál jól láttam, hogy mögöttem már se Deuchmann, se kutyá, se arab nincs. Kialtoztam Deuchmann után; hivatam, hogy jöjjön utánam. Nem jött. Mi szerencsésen leértünk a piramis fenekére, a nagy termékek s ezeket összejártuk. Nem találtunk mi semmi különös megjegyezni való. Se rajzok, se képek, se szentírások, se mumiák. Ha volt is valami valaha e termekben: azt már bizonyára századok előtt ellopattak innen. Ha nem látogató-jegyeket találtunk eleget. Meg is néztünk néhányat. Egyet kivéve, mind angol nevet mutatott. Az az egy volt német. Kétségtelem német is sok járt már itt, de a piramis-látogatók túlnyomó része mégis csak angol. A termek fala, a mint én megéltethem, ép oly természetű s ép oly alakra kifarragott kövekből áll, mint az óriási építmény lépcsőzetes külseje. A nagy kövek ereszleteinél, a mint egymáson fekszenek, apró nyílások vannak. E nyílásokban is sok látogatójegy volt találtunk. Egy látogató jegy új házásoké, nászutazóké lehetett. Férfi- és nőnév együtt s az volt írónál rá írva: „mi itt a mélységben vagyunk, de azért mégis a menyországban vagyunk.” Kék írónál idegen irással utána volt írva szintén angolul: „jőjjenek csak önök ide vissza tíz év múlva.” Bizonyosan valami elkieseredett házas fél írhatta oda. — En is visszateltem a látogató jegyet előbbi helyére. Más nyilásokban találtunk ki a napvilágra, nem azon, a melyen jöttünk. A kimeneti nyilás sokkal kényelmesebb járás-kelést engedett. Medor már ott várt. Mintha tudta volna, hogy ott fogunk kijönni. Deuchmann barátunk még mindig dühösködő állapotban volt. Bizonyosan az iratózó hószág volt igazoltságának oka. Arca vörös és kék. Nyaka duzzadt. Izadt keservesen. Fején fejt volt, mint nekünk is s az a fejt egy ószeszugorodott az izadságszél, hogy úgy állott feje bubján, mint némely szent képen szűz Mária fején a korona. Kérdeztem, miért boszankodik? Csak Medor kutyámát szída, ez ijesztette meg, ezt okolta azért, hogy a piramis belsejébe nem jöhetett. Nem is tudott szegény kutyámmal többé kibékülni soha. Teltünk több kirándulást is, melyről irni nem akarok. A Sznfksz furcsa hatást tett rám. Erről sok képet és rajzot láttam már sebbnél szebbet. E rajzok sajtóságos komoly benyomást tesznek az emberre. A festők és rajzolóik igazán remekelnek, annyi hangulatot csinálnak a rajzon s annyi hangulatot keltenek az emberi képzeletben. A Sznfksz! Az örök rejtlő! A négy-öt ezer év előtti emberek és történetek tanuja! A ki lát-hatta volna már Mózeset is és Józsefet is, ha Mózes és József valaha ott jártak volna. Arab vezetőink mohamedánok voltak, de azért a zsidó szent-könyvekből, az ó-testamentomból okoskodtak s annak egyiptomi történetét mesélgették. Bizonyosan a vakbuzog angolok kedvéért beszél-gyos s talán minket is angolnak néztek. De sokak beszéltek a nagy laraokról is. A mit maga csupán a Sznfksz tudhatott volna: azt nekünk mind el akarták felesegní. Szóval a Sznfksz, ha képeken látjuk, az ábrázoló és vallásos komoly hangulat érzését kelti bennünk. Ha pedig természetben látjuk: akkor szürke futó homok-buckák közt fekvő szürke idomlatlan kődarabot látunk, mely se szól, se beszél, se nem mutat semmit, melyre ráképezljük, hogy emberfej alakja van, de se szemé, se orra, se füle, se szája, se álla, se nyaka. — Hát ez az a híres Sznfksz? — Az én arabom halkabb és mélyebb torokhangon beszélt, mintha valami szentségről beszélt volna. Aztán én a Sznfksz megind mő alakjának ellátás, itt meg el akarták vendim hiteni, hogy férfi alakja. Azt kérdezte arabom, nem akarok-e emlékül egy darabka követ venni a Sznfksz testéből? Nem szabad ugyan — ugymond — belőle letörni, de ő azért jó baksisért szerez nekem. Mutatta is kis kalapásgát, melylyel majd letört volna egy dő nagyágusát. — Nem kell nekem arabus barátom, ingyen se. No hiszen, ha mi minden híres épületből, a merre jártunk, egy tarisznya emléket akartunk volna elhozni: hajóval szállíthatunk volna Európába. Kairóból Alexandriába mentünk vissza s ott felkésztültünk a szíriai és palestinai utazásra. Ide már több előkészület kellett, mint Algírba, pedig itt vadászni se akartunk. Itt nem a vad állatok, hanem a vad fanatikus felekezetek s a rablók válhattak veszélyesebbé ránk nézve. Alexandriában alkalmas dragománt fogadtunk s vele írásos szerződésre léptünk. Negyvenöt napra szabtuk Szíria és Palestina beutazását s szerződésünk ennyi időre szőlt. Ellátás, vezetés, személyi és vagyoni biztonság — mindez a dragomán feladata volt. Ő tartozott gondoskodni menedékelekről a török hatóságok, a felekezeti főemberek s a rablófőnökök ellenében. Ő volt a tolmács is minden nyelven. Utí készletünket röviden el kell mondanom. Ugy utaztunk, mint hajdanában Árpád apánk vagy Batu kán.

Mmmi... Kók... EK... avával... ivatálában.

Mmmi... Kók... EK... avával... ivatálában.

Mmmi... Kók... EK... avával... ivatálában.

lőknek egy kis szivarozásra és társalgásra a folyosón. Annál eredetibb volt a néppárttal rokonszemből Ugron-párt atakja. Ugronok ma is a régi taktikát követik, a liberalizmus koponyegétőltek magukra, hogy annál nagyobb és kedvesebb szolgálatot tessenek tükön imádozt bálványuknak: a reakciónak és édes testvéreinek, az ultramontanizmusnak. E czézből a politikai kalózkodás legáratosabb tagjait vonulták föl: *Polonyi Géza*. S ő meghajította zászlaját a liberalizmus előtt, de csak azért, hogy minél több engedményt csikarjon ki a szövetéségre: a néppárt számára. *Visontai* szolt utána a szakaszhoz.

A többség soraiból *Komlóssy Ferenc* szolt rőden a szakaszhoz. Mint pap, nem fogadja el, bár megvallja, hogy nem barátja az ilyen felügésnek, mely az egyháznak a világi ügyek fölényét akarja biztosítani. De elene van a szakasznak azért is, mert attól tart, hogy egyes igálatók mellett az ártatlanok is gyakorta bajba kerülhetnek.

Szell Kálmán miniszterelnök válaszolt ezután tüzetesen a szakasz ellen felhozottakra. Mindenek előtt rámutatott arra, hogy a törvényjavaslat egy kompromisszum eredménye és azért azt el kell fogadni úgy a mint van, vagy vissza kell utasítani egészen. A javaslat czéja az, hogy a választások lehetőleg tiszták legyenek. A szakasznak nem szándéka a vallás ellen hadjáratot folytatni, de igenis azok ellen a visszaélések ellen, melyek a vallás ügyére és érve alatt a választás tisztaságát befolyásolni akarják. Helyesli, hogy ne vigyék be a politikát a vallásba, de viszont ne vigyék be a vallást se a politikába. Bizonyítja, hogy a lelkes törvényes befolyását ezután is gyakorolhatja a hívőkre, de ha egyházzal dologgal a választás eredményét akarja megváltoztatni, ezért lőhődnie kell, mert ez büncselekmény. Végül *Rakovszky*nak elene intézett támasztását utasítja vissza erősen, s a szakasz változtatlan eladását kéri. A miniszterelnök a többség beszéde vezérelve a javaslatot megjelente.

Általános figyelem és nagy érdeklődés mellett kezdte meg beszédét *Horánszky Nándor*. Először is kijelenti, hogy nem szeret a konfessionális politika kérdése szólni, mert ennel az argumentációnak rendezen hiabavalónak bizonyul. *Rakovszky*nak rövideen megjelenti, hogy a volt nemzeti párt szelene soha sem egyezett meg és nem is fog megegyezni a néppárt szelenevel. Zajos helyeslés közt jelenik ki ezután, hogy 1896-ban, mikor először tárgyalták ezt a javaslatot, akkor sem látott a szobán forgo szakaszban vallási üldözést, sőt ellenkezőleg belátta, hogy a benne foglalt intézkedésre nem a vallás ellen, de az állam érdekében szüksége van az országának. Csodálatosnak találja, hogy míg mindentajta igazgatás ellen szükségesnek tartja a néppárt a törvényt, addig a vallás érve alatt tisztelettel igazgatások szabad teret öhajt engedni. Semmiféle igazgatást sem szabad tenni, mert annak határa nem me látható, s esetleg az állam szétbontására vezethet. Előrángu érdek az állam oltalma. Magvas érvekkel bizonyítja, hogy a szakasz nem a vallás ellen szól, hanem annak javára. Végül imi a néppártot, hogy ne menjen túlcsaba. Emlékezték a reverziók korára, mikor az egyház ellen éppen azok követték el a legsúlyosabb hibákat, a kik túlszabó annyira védeni akarták az egyház érdekeit, hogy kizárták az agnoszorítottak. Ne csak hivatalosan *Deak Ferenc*re, de kövessék is azokat az irányokat, melyeket ő követett. *Horánszky* érveken gazdag és lendületes beszédét állandóan megérdemelt helyeslés kísérte, végül pedig hatalmas énjénzel fejezte ki a többség, hogy teljesen egyetért az általa mondottakkal.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Flósz Sándor igazságügyminiszter: Törvényjavaslatot terjeszt elő az igazságyi palotáról és közelebb feleztéről szóló 1893: XIII. t. c. módosításáról.
Következik a napirend: az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Mészárosy Péter: Először megemlítem, melyek pártjára értek, hogy a javaslat ellen foglaljan állást, ezután így folytatja: A függetlenségi párt vezetésének tegnap mondott beszéde meggyőző bennünket arról, hogy a szakasz kizárólag a katolikus pápás, sőt egyenesen a katolikus társadalom ellen irányul. A függetlenségi párt vezetésének...
Thaly Kálmán: A maga nevében beszélt, nem a pártban, megmondotta.
Mészárosy Péter: Először Thaly Kálmán kijelentésének a néppárt elhatárolását, egyedül kérd a szakasz ellen, meg azok támogatásában sem részesül, a kikre legjobban számított. Kéri a szakasz elrőlést.

Juriss Mihály: Ez a szerencsétlen Kanzel-paragrafus minden oldalról megvilágított, csak a kormány és a hatalom oldaláról nem. Szólok arról az oldalról is megkívánja világítani. Negyvennyolczban a német katonaság bevont a nyitrai varmegyei Sós községre. A plébános kezébe nyomták egy német kislányt, a magyarok ellen, hogy másnap vasárnap hirdesse ki a székéről. Nem tudott nemélni, csak halni, lerohanták a katonai fejezet alatt kihirdette. De jött a magyar honvédség, elütötte a németet s adott a plébános kezébe egy kislányt a német ellen. Ezt lefordította s vasárnap felvonná a székéről s kihirdette. Kérdi: a maga szándékából vitte az őreg plébános a politikát temploma székére?
Ejón meg az ideje, hogy a mostani kormány is rászorúl a székére. De hol vannak a háztól páp képviselői? A Szentírás arról a papról, a ki halgat, a mikor beszélni kellene, azt mondja, hogy néma kutya. (Derűltség.) A szakaszt nem fogadja el.

Polonyi Géza: *Rakovszky*val polemizál s azt vitatja, hogy a pártközi kapcsolatok felértékelésén alapul határozati javaslata. Helyeslének, ha az igazságyi bizottság újra vizsgálja, korrektebbül a 170. szakasz.
Komlóssy Ferenc: Kétséget felvettem a kérdésben annyira inkább, mert a Pálszky Ágost multkor beszédében megnyilatkozott felfogás abban különbözik, hogy a kath. egyház a politikába egyáltalán nem avatkozik, hogy a papok politikával ne foglalkozzanak. Kijelenti, hogy semmi olyan felügésnek, mely az egyházak a világi ügyekre akár közvetlenül, akár csak közvetve jogi hatallyal folyónta kármán biztosítani, nem hódol. Viszont nem zárkózik el az elől, hogy az egyháznak jogában van helyenül, erkölcsi felügésért erővel segíteni minden ügyre vonatkozólag.
Ez a filógus az, mely működésében irányítja; mert a kereszténység megszűnének keresztényiség lenni, hogy a helyes minden tere az emberiség nemestésére, tökéletesítésére nem iránytalan.

A mi a paragrafusokat illeti, az azokban rejlt felfügés magáévá nem teheti, mert neki mint papnak, az egyház is irányt szab. A 60-as és 61-es Sýllabusz világosan megjelölti azt az álláspontot, s mely elfogadnia kell, mely szent az egyháznak a politikában, az általi ügyekre agnis beelőzése van. És tessék jól megfontolni, hogy a katolikus klerus akkor volt a leghazafiasabb, mikor összes polgári jogai gyakorlásának feltételén ura volt.
A mi most már magát a sérelmes paragrafust illeti, erre nézve kijelenti, hogy ennek a szakasznak bizonyos tekintetben és mértékig lehetne jogosultsága. Nem kívánja, hogy papjaink lakozásuk módon folyjanak a választásoknál. Csak hogy itt egyenesen arról van szó, hogy az egyház egyáltalán ne politizáljon meg saját helyében sem.

Ilyesvalamibe, a miben már dogmatikus sérelém is rejlt, semmi körülmények közt hozzá nem járhat. Az egyház nem elegendhetik meg azaz, hogy hívei a kereszténység eszméit csak a templomban vegyék tudomásul és a templomból kivéve ugyanolyan lezártak azokat magukról. A keresztény katolikus felfogás szerint Kristus együtt jár a jogi igazságytalán volt, törvényeket hozott, az evdélát a papokra tartozik első sorban, az egyház feladata, hogy a törvényt oltalmára és védelmére működék közre a templomban és mindenütt és mindenképen.
Ha a székparagrafus magában véve is sérelmes, meg inkább kell, hogy az legyen, mikor azt akarják feltüntetni, hogy a vallási meggyőződés miképen nyújt bele a választás eredményébe. Az ilyesvalami bírói kognitóra sem lehet alkalmazni és a vallás szabad gyakorlatának első elvét sérti. Magyarország e tekintetben a kontinens első állama, a hol a vallást a politikától egészen ki akarták zárni és Magyarország az első alkotmányos állam, hol a vallás meggyőződést a választás eredményébe nem keverik be.

Tudvalevő, hogy szólok a néppártot nem tartozik. Igaz, hogy mindenütt vannak lí pártok kisebb-nagyobb létszámmal és tény az is, hogy az ily pártok létele nem tüköz állami törvényekre. ily pártok tehát 6 ipso iure jogosultsággal bírnának, a melyek a vallás érdekeit programszerűleg propagálják. Csak hogy Magyarországon meg nem jött el annak ideje, hogy az állam egyházzal egyenest teljesen szembe állítsa, azaz szólok inkább a védekezés terere szorított és nem barátja annak, hogy a magyarországi papok a támasz terere lépjenek. Olyan törvényt nem barátja, a mely a papizáltság munkáját megbénítja, az ily törvéveket perhorriskája.
Egy körülmény kell, hogy az igazságyügyminiszter figyelembe ajánljon és ez az, hogy ha már meghozták ezen paragrafust, akkor talán megis helyen való volna

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

annak előírása, hogy a czéba vet elütés előtt az illető lelkésznek ügye fölött, illetékes hatóságokkal közölkéssek és onak véleménye kikéréssek. Ismeri a katolikus papokat és tudja, hogy a katolikus papot sem bírósággal, sem eljárással büntetni nem lehet. (Gaz! Ugy van! balföld.)
Molnár János: Ebben az esetben igaz van!
Komlóssy Ferenc: Talán másban is. Egyéyl lehet büntetni és ez az, hogy őt lelképítésük működése teréről elvonják. Ez pedig csak az egyházi hatóság jogkörébe tartozik. Ezen paragrafust azért sem teheti másra, mert egyes igálatók mellett sokszor sújthatja az ártatlant. (Helyeslés balföld.)

Visontai Soma hosszasan foglalja közre a 170. és 171. szakaszokat, feljegyli azok sérelmes rendelkezéseit, majd kijelenti, hogy módosítás iránt szándékozik beadni javaslatot, a melynek oka az a felfogás, hogy a szakaszokban meghatározott büntetés túlzottan, szinte kivételesen nagy, annyira, hogy össze nem egyeztetelhető a büntető törvény szellemével és különösen a büntető törvény szellemével és különösen a törvénynek a vallási bűntetőkéről szóló kilenczedik fejezetével. Erre nézve felmenti a büntető törvény huzv évi előtti vitáit. Kérdi az igazságyügyminisztert: mondja meg, vajon 170. §-ban foglalt tilalom állépesé bűntétet, vagy vétség? Végül a következő indítványt nyújtja be.
«A képviselőház a 170. és 171. §-t az igazságyi bizottsághoz utasítja azaz, hogy a büntető törvénykönyv IX. fejezetében leírtok bűntetőcselekményeket és megszabott határokat belül, valamint a jelen javaslat III. szakasz 9. pontjában lefektetett elvekknek megfelelő módosítás ez szakaszokat és eről tegyen sürgős jelentést. (Helyeslés a néppárt.)

Szell Kálmán igazságügyminiszter: Talán meg akarja azokat az egyes, tisztán szakaszról és jogi szempontból tett elvetésekre a magas reflektió megtenni, bár már az általános vitában fejtegette azokat az indokokat, a melyek szerint ezen törvényjavaslat ezen rendelkezése is helyes alapokra van fektetve. Szólok inkább általános meggyőzést kíván tenni azok után a túlzott és erőteljes és szofisztikus okoskodások után, a miket *Visontai* előadásában hallott.
Ennek a törvényjavaslattal nemcsak az a természet van, hogy egy kompromisszumot képez ezen politikai helyzet megakadályozása a pártok között és ezen kompromisszum kifolyásaként, ezt a törvényjavaslatot szólok magáévá tette, úgy a mint van, ahhoz ragaszkodik úgy a mint van (Ejentes jöbbséggel); meg lojálisnak akarja megtartani azt, a mit azon a napon a hazban, midőn ezen helyet elfoglalta, kifejtett. (Ejentes a jöbbséggel.)

Nemcsak a javaslatnak kompromisszum természetét teszi azt sajátossága, hanem a törvényjavaslattal magában van egy bizonyos megakadás, bizonyos tranzakció az elterő felügésok közt. Ez azt nem hibául róvja fel. Mert nem mindig azok a törvények kívósok, a melyek merev elvi szempontból indokáltak. Sokszor azok a törvények felelnek meg igazán czéljuknak, melyek nem lettek ezután a létkésznek politikail. Lehet kapzati mindentől, a lelkes gyakorlati politika jogait és kapacitálitást is, de nem a templomban, hol már a vallás erőteltet határozottan presztótt gyakorol a választásra. Az a lelkes, ki hittelől jogi egyetértésben van, sok alkalmat talál arra, hogy a maga tannál hirdesse, hogy a maga legim politikai befolyását gyakorolja. (Helyeslés a jöbbséggel.) De itt az illegitim beavatkozásra van szó, arról, a midőn a lelkes a vallásnak szent helyen, a hitet szentélyében, vagy a vallás szentélyében eszközeivel a választásra akarat presztótt gyakorol. Ezt akarja a törvény kizárni. (Helyeslés a jöbbséggel.)

Az mondok tovább, hogy az első bekezdés szerint nem szabad tanítani sem, szabad a híveket oktatni, nem szabad a híveket jóga figyelmeztetni, buzditani. Szabad. Ha a lelkes arra figyelmezteti híveit, hogy ne hagyják magukat megvezetni, a tiszta választások szempontjából hirdeti a köznevelést, hirdeti az erkölcseket, nem lettek ezután a létkésznek politikail. Lehet kapzati mindentől, a lelkes gyakorlati politika jogait és kapacitálitást is, de nem a templomban, hol már a vallás erőteltet határozottan presztótt gyakorol a választásra. Az a lelkes, ki hittelől jogi egyetértésben van, sok alkalmat talál arra, hogy a maga tannál hirdesse, hogy a maga legim politikai befolyását gyakorolja. (Helyeslés a jöbbséggel.) De itt az illegitim beavatkozásra van szó, arról, a midőn a lelkes a vallásnak szent helyen, a hitet szentélyében, vagy a vallás szentélyében eszközeivel a választásra akarat presztótt gyakorol. Ezt akarja a törvény kizárni. (Helyeslés a jöbbséggel.)

Rakovszky tegnap sokat beszélt a német kultúrharcot Magyarországon, ez a törvény sem ezeoz kultúrharcot. Szólok azt tartja, hogy az államnak a vallásra és a maga nagy társadalmi és egyéb kérdéseiben az egyházzal való beelő egyetértésre szüksége van és az egyház támogatja az államot, ezekben a nagy társadalmi és egyéb nagy kérdésekben támogatást kérseni és fenntartani kell, de senkinek esze agában sincs állam és egyház közt harcot akarni, itt egészen másonról van szó. Azt akarják csak az állam és a vallás érdekében is, hogy ne vonssék bele a vallás és a papja a korteskedésbe és a napi politikával a vallással semmi összeköttetésben sem levő kérdésekbe. (Helyeslés jöbbséggel.) Eltuntatandóak balról! Azt mondja *Rakovszky*, hogy ha a miniszterelnök ezt a törvényjavaslatot elfogadja, akkor az 6 politikai szemfényezés. *Rakovszky* jól tudja, hogy akkor, midőn szólok ezt a javaslatot magáévá tette a maga akaratával és egész jóhiszeműen, *Rakovszky* is ott volt, tudta, hogy szólok mit akar és nem

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

mindazon dolgokra nézve, a melyek a választás tisztaságát befolyásolják, szükséges és ezen ellenszélyező cselekedetek a tranzakciónak eredménye aztan ez a törvényjavaslat, a melyet vagy egész öszességben kell elfogadni vagy épen nem, de valójában az egyes szakaszok közt, az ily eljárás nem helyes, nem járja és nem is vezethet eredményre. (Zaj a baloldal hátré padján. Elnök csenget.) A ki biztosítani akarja az egyéyl, fogadja el a másikat is, vagy legalább mellyelnyolja azt. (Helyeslés a jöb és a szélső baloldalon.)
Egy benyomás aó nem szabadulni. Az a körülmény, hogy nem is annyira azokat a tényeket támadják, a melyekből ezek a cikkék a választásokat megövi és megtörölni akarnak, hanem azt mondják, hogy ezek a cikkék a vallás ellen és a vallás képviselői és első sorban kiszolgáltatói, a lelkesek ellen vannak irányozva. Az a körülmény, hogy az mondatok, hogy üldözni akarják a vallást és erre lektik a fosulyt és ne az, hogy ezen tények szabadok, megengedettek, és a körülmény maga mutatja ennek a szakasznak jogosultságát és szükségét. (Magas balról. Helyeslés jöbbséggel.) Ennek a szakasznak nem czéja és szándéka a vallás ellen hadjáratot folytatni, de azon visszaélések vagy azon tények ellen igy, melyek a vallásnak ügyére és érve alatt a választás tisztaságát befolyásolni akarják. (Gaz! Ugy van! jöbbséggel.) Mindennek vissza lehet élni, a legszemből dolgokkal is, és vissza lehet élni a vallással is. Hat né elünk vissza semmi irányban sem az egyik, sem a másik táborban. (Helyeslés jöbbséggel.)

Azt mondja *Molnár János*, ne vigyük be a politikát a vallásba. Helyes. De a vallást se vigyük be a politikába. (Elnök helyeslés jöbbséggel.) És ez a javaslatnak akar egyebet, csak azt akarja. És az *Molnár* azt mondja, hogy joga van ezt tenni és joga lesz ezután is, akkor ezzel önmagába bizonyítja be, hogy erre a törvényre szükség van. És ha azt mondja, hogy ezután is joga lesz, erre szólok azt mondja, hogy joga tenni az lesz, a mit ez a törvény megenged. (Magas balról. Helyeslés jöbbséggel.) Ez a törvény nem erült, nem üldöz, nem támadja a vallást és nem üldöz és nem támadja a lelkeseket. Csak azt mondja, hogy nem szabad a vallás szentélyeinek szent helyen vagy vallásos gyülekezetekben a választót befolyásolni oly módon, hogy a választás eredménye ez által iránytassék. Csak azt bünteti a törvény, a ki a vallásnak vallási-izraeli, kegyessereit akar befolyásolni, meg a vallási szentélyeire szent eszközökkel felhasznalásával. Az a forum, a mely ilyet hoi, Magyarországon legelőbb a legmagyobb bírói foruma, az képez garanciát, hogy ezen törvény végrehajtásánál azok a vesztelmek a választásra nem alkalmasok, a miket a képviselők mondanak. Nem fog itt üldözötni senki, csak az, a ki világosan és határozottan vet a törvény ellen. Talán lehetett volna jogszerűleg precízebb formulát találni erre a szakaszra, valamint a törvényjavaslat többi szakaszaira nézve is; de a javaslat értelme, czéja világos és ez lesz a nérvadó. Azt is mondják, hogy nem lehet nyilatkozni semmifélelepen, nem lehet kapacitálitást hasni a hívőknek, nem lehet ezután a létkésznek politikail. Lehet kapzati mindentől, a lelkes gyakorlati politika jogait és kapacitálitást is, de nem a templomban, hol már a vallás erőteltet határozottan presztótt gyakorol a választásra. Az a lelkes, ki hittelől jogi egyetértésben van, sok alkalmat talál arra, hogy a maga tannál hirdesse, hogy a maga legim politikai befolyását gyakorolja. (Helyeslés a jöbbséggel.) De itt az illegitim beavatkozásra van szó, arról, a midőn a lelkes a vallásnak szent helyen, a hitet szentélyében, vagy a vallás szentélyében eszközeivel a választásra akarat presztótt gyakorol. Ezt akarja a törvény kizárni. (Helyeslés a jöbbséggel.)

Az mondok tovább, hogy az első bekezdés szerint nem szabad tanítani sem, szabad a híveket oktatni, nem szabad a híveket jóga figyelmeztetni, buzditani. Szabad. Ha a lelkes arra figyelmezteti híveit, hogy ne hagyják magukat megvezetni, a tiszta választások szempontjából hirdeti a köznevelést, hirdeti az erkölcseket, nem lettek ezután a létkésznek politikail. Lehet kapzati mindentől, a lelkes gyakorlati politika jogait és kapacitálitást is, de nem a templomban, hol már a vallás erőteltet határozottan presztótt gyakorol a választásra. Az a lelkes, ki hittelől jogi egyetértésben van, sok alkalmat talál arra, hogy a maga tannál hirdesse, hogy a maga legim politikai befolyását gyakorolja. (Helyeslés a jöbbséggel.) De itt az illegitim beavatkozásra van szó, arról, a midőn a lelkes a vallásnak szent helyen, a hitet szentélyében, vagy a vallás szentélyében eszközeivel a választásra akarat presztótt gyakorol. Ezt akarja a törvény kizárni. (Helyeslés a jöbbséggel.)

Rakovszky tegnap sokat beszélt a német kultúrharcot Magyarországon, ez a törvény sem ezeoz kultúrharcot. Szólok azt tartja, hogy az államnak a vallásra és a maga nagy társadalmi és egyéb kérdéseiben az egyházzal való beelő egyetértésre szüksége van és az egyház támogatja az államot, ezekben a nagy társadalmi és egyéb nagy kérdésekben támogatást kérseni és fenntartani kell, de senkinek esze agában sincs állam és egyház közt harcot akarni, itt egészen másonról van szó. Azt akarják csak az állam és a vallás érdekében is, hogy ne vonssék bele a vallás és a papja a korteskedésbe és a napi politikával a vallással semmi összeköttetésben sem levő kérdésekbe. (Helyeslés jöbbséggel.) Eltuntatandóak balról! Azt mondja *Rakovszky*, hogy ha a miniszterelnök ezt a törvényjavaslatot elfogadja, akkor az 6 politikai szemfényezés. *Rakovszky* jól tudja, hogy akkor, midőn szólok ezt a javaslatot magáévá tette a maga akaratával és egész jóhiszeműen, *Rakovszky* is ott volt, tudta, hogy szólok mit akar és nem

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 1898: XVI. t. c. módosítását is, továbbá *Maros-Torda* varmegye feliratát, a köbor cigányok letelepítése ügyében.

Elnök: Peresz Desz.
Jegyzők: Graf Esterházy Kálmán, Nyegre László, Molnar Antal.
A tennapi ülést jegyzőkönyvnek hitelesítse után *Elnök: Bemutaja* Ugoza varmegye feliratát, a szesz-forgalmat adóról 189

KIS HIRDETESEK

Ezen hirdetés rovata minden...

Minden hirdetés felvételéhez...

TELEFON 6354. Csak oly levelekre...

TELEFON 6354

Kis hirdetések... Kisdohivatali üzenet... Amateur... Házvezetők... Lakás és bérlet... Pénzszekrényeket...

Amateur... Házvezetők... Lakás és bérlet... Pénzszekrényeket... Oktatás... Hirdetmények... Instrutor...

Lakás és bérlet... Pénzszekrényeket... Oktatás... Hirdetmények... Instrutor... Amortizációs...

Pénzszekrényeket... Oktatás... Hirdetmények... Instrutor... Amortizációs... Virág-kivitel...

Virág-kivitel... PATAKY H. E. S. W. Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Anyák: Gyermek... SZLIACS... GABRIELY EDE...

Csak elismert legjobb Kerékpárok... HERBSTER KÁROLY... Budapest, Károly-kört 9.

HERBSTER KÁROLY... Budapest, Károly-kört 9. TATTERSALL-VELODROM... Budapest legnagyobb fedett s nyitott kerékpárparkolaja.

Versenytárgyalási hirdetmény... Budapest-eszéki állami közút...

Versenytárgyalási hirdetmény... Budapest-eszéki állami közút...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

A Kőbányai Királysöröző GÓLIÁT MALÁTÁSÖRE... győgyhatással megalapított üdítő ital.

BAD WILDUNGEN... Főirodák: a György-Viktor forrás és Helena forrás...

Butor... részlete vagy egészben... GOND S. Hódmezővásárhelyen...

Férfiak!... Posztót... Friedrich Brunner posztóváltó üzletében...

Férfiak!... Posztót... Friedrich Brunner posztóváltó üzletében...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Egyenruhák... BÜCHLER és RAUSNITZ... Budapest, V. ker., Nádor-utca 19.

Magyar üvegbiztosító-társaság... Budapest, Váci-kört 31. sz.

THE GRESHAM... életbiztosító-társaság Londonban.

Posztót... Friedrich Brunner posztóváltó üzletében...

Posztót... Friedrich Brunner posztóváltó üzletében...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

„Ideg- és nemi betegségek“... Dr. Mitzger Tivadar... Hirneves hidro-elektroterapeutai rendelő-intézetét...

Dr. Mitzger Tivadar... Hirneves hidro-elektroterapeutai rendelő-intézetét...

Dr. Mitzger Tivadar... Hirneves hidro-elektroterapeutai rendelő-intézetét...

Dr. Mitzger Tivadar... Hirneves hidro-elektroterapeutai rendelő-intézetét...

Dr. Mitzger Tivadar... Hirneves hidro-elektroterapeutai rendelő-intézetét...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Pályázati hirdetmény... Magyar kir. államvasutak debreczeni műhelyében...

Patyi Testvérek butor-áruháza... Budapest, Kerepesi-ut 9/a, földszint és I. em.

Műfogak és fogsorok... Elgyengült férfiero (Impotentia)...

Műfogak és fogsorok... Elgyengült férfiero (Impotentia)...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

1899. HARMADIK SZERKESZTÉS... TELEFON SZÁMA 55...

A papi k... A paktumok megrgyors, lelketlenül...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...

Hirdetmény... Magyar királyi államvasutak...